

29 . Reșca | Comuna: Dobrosloveni | Județ: Olt | Punct: Sectorul de Nord | Anul: 2013

Anul: 2013

Cod RAN: 126754.04

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca migrațiilor

Tipuri sit: tip neprecizat

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar, Apărare (construcții defensive)

Autori: Lucian Amon, Emilian Gămureac, Mircea Negru, Laurențiu Guțică

Instituții: Universitatea Craiova, Ministerul Culturii, Universitatea București, Muzeul Județean Olt

Raport

Cercetările arheologice sistematice au fost inițiate la Reșca- Romula la începutul secolului XX. (1) Ele au fost reluate sub conducerea profesorului Dumitru Tudor în anul 1965, când a fost formată o echipă de arheologi, care au continuat aceste cercetări pentru mai bine de trei decenii. De-a lungul timpului, descoperirile arheologice din acest sit au fost valorificate în lucrări de referință pentru cercetarea epocii romane la Dunărea de Jos, având ca autori pe profesor dr. Dumitru Tudor, dr. Gheorghe Popilian, dr. Cristian Vlădescu, dr. Corneliu Mărgărit-Tătulea și alții.(2)

Începând cu anul 2007 s-a trecut într-o fază nouă a cercetării. Aceasta are ca obiective principale delimitarea precisă a sitului și sectoarelor sale, abordarea sistematică a problematicii cercetării principalelor sectoare ale sitului, desfășurarea unei cercetări interdisciplinare, respectiv protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic imobil și mobil excepțional din acest sit.(3)

În anul 2007 au fost efectuate cercetări de teren pentru delimitarea sitului arheologic, rezultatele fiind înregistrate pe o hartă cu scara 1:5000 și în sistem Stereo 70. Ca urmare a acestor cercetări, suprafața sitului a fost estimată la peste 304 hectare.(4)

Menționăm că, până în acel moment, singurele estimări se refereau doar la aria orașului roman din interiorul Zidului lui Filip Arabul, care era estimată la doar 64 de hectare.(5)

În campania arheologică din anul 2013, în condițiile unei finanțări fără precedent în ultimele două decenii, au fost întreprinse cercetări arheologice în Sectorul Fortificația Centrală și în Sectorul de Nord.(6)

În Sectorul de Nord, cercetările arheologice din anul 2013 s-au desfășurat la vest de drumul roman de pe Valea Oltului, de la Romula la Enoșești-Acidava, pe teritoriul fostei Ferme Zootehnice a CAP Reșca.

Obiectivul principal al acestor cercetări a fost identificarea de noi ateliere ceramice din epoca romană. Menționăm faptul că între anii 1965-1997, în acest sector au fost descoperite un număr de 22 de cuptoare de ars vase din lut.

Planul de cercetare a constatat în practicarea a trei secțiuni, paralel cu drumul roman de la Romula la Enoșești-Acidava. Ele au fost denumite S1, S2 și S3. În cursul cercetărilor a fost demontat și martorul dintre S1 și S3, care avea o lățime de 1 m și o lungime de 8 m, suprafața totală cercetată fiind de 136 mp.

Stratigrafia zonei cercetate a prezentat diferențe între secțiunile S1, S3 și respectiv S2, ultima secțiunea fiind mai aproape de drumul roman de la Romula la Enoșești-Acidava.

Stratigrafia în secțiunile S1 și S3 a fost următoarea: 0-0,25 m – strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă, sol vegetal; 0,25-0,38 m - strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă cu materiale arheologice de epocă romană, nivel roman III; 0,38-0,52 m - strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă cu materiale arheologice de epocă romană, nivel roman II; 0,52-0,74/80 m - strat de pământ de culoare cenușiu-deschisă cu materiale arheologice romane, nivel roman I; 0,74/0,80 - 0,90 m – strat de pământ de

culoare castanie, steril arheologic.

Stratigrafia din secțiunea S3 a fost următoarea: 0-0,25 m – strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă, sol vegetal; 0,25-0,38 m – strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă cu materiale arheologice de epocă romană, nivel roman III; 0,38-0,50 m strat de pământ de culoare cenușiu-negricioasă cu materiale arheologice de epocă romană, nivel roman II; 0,50-0,74 m – strat de pământ de culoare cenușiu-deschisă cu materiale arheologice romane, nivel roman I; 0,74-0,90 m – strat de pământ de culoare castanie, steril arheologic.

Complexele arheologice În cadrul secțiunilor prezentate au fost identificate și cercetate un număr de trei cuptoare de ars vase din lut și trei gropi din epoca romană, respectiv trei gropi din secolele XV-XVI p.Chr.

Cuptorul de olar nr. 1 a fost descoperit în secțiunea S1, c. 11-12. Cuptorul cu două camere este de tipul cu pilon central. Camera de ardere a vaselor este separată de focar printr-un grătar, care are două cercuri concentrice de găuri, prin care aerul fierbinte era folosit la arderea vaselor. Trei dintre acestea erau acoperite cu fragmente de vase ceramice. În camera de ardere cât și în focarul cuptorului au fost descoperite fragmente de vase ceramice. Diametrul camerei de ardere în partea superioară este de 1,51 m, diametrul grătarului de 1,61 m, iar cel minim al focarului de 1,40 m. Groapa de alimentare a cuptorului se afla la est de secțiunea S1, fiind cercetată de dr. Gheorghe Popilian, într-o campanie arheologică anterioară (1998).

Cuptorul de olar nr. 2 se află în secțiunea S3, c. 3. Cuptorul este de tipul cu două camere. Camera de ardere a vaselor este separată de focar printr-un grătar care era susținut de protuberante ale peretelui. În camera de ardere cât și în focarul cuptorului au fost descoperite fragmente de vase ceramice, două vârfuri de suliță și un brăzdar de plug.

Diametrul camerei de ardere este în partea superioară de 0,86 m, diametrul grătarului de 0,92 m, iar cel al focarului de 0,86 m. Gura de alimentare a cuptorului intra în peretele sudic al secțiunii S3. În interiorul acesteia a fost descoperit un vas, așezat cu gura în jos.

Cuptorul de olar nr. 3 a fost identificat în secțiunea S1, c. 13-14. El a fost parțial distrus de o groapă medievală, din secolele XV- XVI (groapa nr. 2). La bază, focarul avea un diametru de 0,90 m, iar înălțimea totală păstrată în partea de nord a cuptorului era de 1,10 m.

Dimensiunile și forma, lipsa unui pilon sau perete care să susțină grătarul, indică un cuptor similar cu cuptorul nr. 2, descoperit în apropierea sa în secțiunea S3. Groapa de alimentare a cuptorului era spre est, fiind cercetată într-o campanie anterioară de dr. Gheorghe Popilian.

În cursul cercetărilor au mai fost identificate și un număr de cinci gropi, dintre care trei aparțin epocii romane (gropile nr. 1 și 5), iar trei aparțin secolelor XV-XVI (gropile nr. 2, 3 și 4).

În secțiunea S1, au fost identificate fundațiile a două clădiri din epoca romană. Clădirea nr. 1 a fost surprinsă în secțiunea S1, c.

2-3. Din această clădire a fost surprinsă o singură fundație din pietriș de râu, cu lățimea de 0,60 m. Ea a fost descoperită de la adâncimea de 0,36 m, de la nivelul actual de călcare. Grosimea stratului de pietriș este de 0,38-0,44 m. Clădirea, care aparține nivelului roman II, continuă la sud de secțiunea S1.

Clădirea nr. 2 a fost identificată către extremitatea nordică a secțiunii S1. Fundația descoperită este neobișnuit de îngustă, de doar 40 cm. Stratigrafic ea aparține nivelului I roman.

În secțiunea S2, au fost surprinse platforme de pietriș de râu, paralele cu drumul roman. Ele aparțin nivelului roman I, cel mai timpuriu în această secțiune.

În secțiunea S3, în colțul de sud-vest a fost identificat un semicerc de pământ puternic ars, asemănător unui cuptor de ars vase din lut. Din păcate acesta este în prea mică măsură în secțiunea S3, cea mai mare parte fiind la sud-vest de aceasta. Pentru cercetarea acestui complex va trebui continuată cercetarea prin prelungirea acestei secțiuni și practicarea unei secțiuni paralele în anul viitor.

Materialele arheologice

În cursul cercetărilor au fost descoperite și se află în curs de cercetare (inventariere, fotografiere,

desenare și analiză) un număr de peste 450 de piese (fragmente de vase ceramice, monede, piese din fier, os și bronz).

Ceramica este materialul arheologic cel mai numeros. În cursul cercetărilor arheologice au fost descoperite fragmente de vase ceramice modelate la roată din pastă fină (pentru servitul mesei, iluminat etc.) și din pastă zgrunțuroasă (vase de bucătărie). Dintre vasele întregi sau întregibile menționăm oale, capace, respectiv un opaiț întreg. O mențiune specială trebuie făcută și pentru un fragment de tipar de opaiț descoperit în Secțiunea S2.

Concluzii

Principalele rezultate ale cercetărilor întreprinse în Sectorul de Nord sunt descoperirea unui număr de 3 cuptoare de ars vase din lut, care pot fi datate în intervalul dintre a doua jumătate a secolului al II-lea și prima jumătate a secolului al III-lea p.Chr., în stadiul actual al procesării materialului arheologic. Aceste descoperiri extind spre nord-vest limitele cunoscute ale cartierului de producție ceramică din acest sit, aducând noi informații privind topografia acestuia.

În același timp, a fost clarificată utilizarea ca și cuptor de olar a unui cuptor descoperit în anul 1996 în acest sector, asupra căruia planau semne de întrebare, datorită diametrului său mic (cca. 1 m) și lipsei grătarului. O situație similară a fost constatată de noi la cuptorul nr. 3/2013, iar un cuptor similar foarte bine pastrat a fost cercetat în secțiunea S3 (cuptorul nr. 2).

În continuarea ideii, ca o consecință a acestor descoperiri, putem completa tipologia cuptoarelor de ars vase din lut în acest sit, prin apariția celor două cuptoare de dimensiuni mai mici, al căror grătar era susținut doar de pereții acestora.

În stadiul actual al cercetărilor, în aceste secțiuni, pe baza stratigrafiei zonei și materialelor arheologice descoperite (monede și vase de tip terra sigillata), considerăm că nivelul I roman aparține celei de a doua jumătăți a secolului al II-lea și începutului secolului al III-lea p.Chr., nivelul al II-lea roman aparține primei jumătăți a secolului al III-lea p.Chr., iar nivelul al III-lea roman reprezintă faza de la mijlocul secolului al III-lea p.Chr. (post Gordian III).

Note

- (1) Grigore G. Tocilescu, Săpături arheologice în Oltenia, vol. 5133, Mss Biblioteca Academiei Române, p. 71; Tudor Dumitru, Oltenia romană, Ed. IV, București, 1978, p. 182-183, 331-334.
- (2) Dumitru Tudor, op. cit.; Gheorghe Popilian, Ceramica romană din Oltenia, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1976 ; Cristian M. Vlădescu, Fortificațiile romane din Dacia Inferior, Craiova, 1986 ; Cornelu Mărgărit-Tătulea, Romula- Malva, București, 1994,
- (3) Mircea Negru, Petre Gherghe, Lucian Amon, George Mihai, [75] Reșca, com. Dobrosloveni, jud. Olt [Romula] în Cronica cercetărilor arheologice din România, Campania 2008, Ministerul Culturii și Cultelor, București, 2009, p. 186-187; Mircea Negru, Petre Gherghe, Lucian Amon, George Mihai, [142] Reșca, com. Dobrosloveni, jud. Olt [Romula], in Cronica cercetarilor arheologice din România, Campania 2007, A XLII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Ministerul Culturii si Cultelor, București, 2008, p. 258-260; Mircea Negru, George Mihai, Marin Nica, [150]. Reșca, com. Dobrosloveni, jud. Olt [Romula], in Cronica cercetarilor arheologice din Romania. Campania 2006, A XLII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Ministerul Culturii si Cultelor, Bucuresti, 2007, 292-294; Mircea Negru, Gheorghe Popilian, George Mihai, Marin Nica, Florentina Ghemut, [156]. Reșca, com. Dobrosloveni, jud. Olt [Romula], Cronica Cercetărilor Arheologice din România, Campania 2003, Ministerul Culturii si Cultelor, Bucuresti, 2004, p. 62-64; Mircea Negru, George Mihai, Raport privind cercetarile de la Romula. Campania 2006, in Argesis, Studii si comunicari, XVII, Pitesti, 2008, p. 39-52; Mircea Negru, Petre Gherghe, Lucian Amon, George Mihai, Noi informații cu privire la centura de apărare a orașului Romula (județul Olt). Campania 2007, Drobeta, XVII, 2007, p. 109-115.
- (4) Mircea Negru, Petre Gherghe, Lucian Amon, George Mihai, [142] Reșca, com. Dobrosloveni, jud. Olt [Romula], in Cronica cercetarilor arheologice din România, Campania 2007, A XLII-a Sesiune Națională de

Rapoarte Arheologice, Ministerul Culturii si Cultelor, București, 2008, p. 258.

(5) Cornelu Mărgărit-Tătulea, op.cit., p. 40.

(6) Cercetările au fost finanțate de Ministerul Culturii, prin Planul Național de Cercetare Arheologică (contractul nr. 28/08.08.2013), Universitatea din București și Consiliul Județean Olt, prin Muzeul Județean Olt.

(7) Cristian Vlădescu, op. cit., p. 38-39.

(8) Materialele arheologice neolitice se află în curs de procesare la Institutul de Arheologie Vasile Pârvan din București, unde sunt studiate de dr. Cristian Ștefan.

(9) Cristian Schuster, Mircea Negru, Cultura Verbicioara la Reșca (Romula), în Drobeta, XXIII, 2013, p. 29-42.

(10) Dumitru Tudor, op. cit., p. 179, fig. 43:1.

(11) Monedele au fost identificate de dr. Viorel Petac (Cabinetul Numismatic al Academiei Române). Acestea sunt emisiuni din argint și bronz începând din a doua jumătate a secolului I p.Chr. și până la mijlocul secolului al III-lea p.Chr..

(12) Materialul osteologic se află în curs de procesare de către dr. Georgeta Susi (Institutul de Arheologie Vasile Pârvan din București).

(13) Obiecte din os sunt procesate de conf. univ. dr. Corneliu Beldiman (Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir).

Informații suplimentare online

[Raportul 5158 din cronică.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
